ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ "НЕОФИТ РИЛСКИ",
РЕЦЕНЗИЯ ОТ ДОЦ. Д-Р КЛАВДИЯ КАМБУРОВА
ЧЛЕН НА НАУЧНО ЖУРИ В ПРОЦЕДРУРА ЗА ОНС "ДОКТОР"
ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 8.4 ТЕАТРАЛНО И ФИЛМОВО ИЗКУСТВО
КИНОЗНАНИЕ, КИНОИЗКУСТВО , ТЕЛЕВИЗИЯ
ЗА ДИСЕРТАЦИОНЕН ТРУД НА ДИМИТЪР МАРИНОВ
НА ТЕМА: "ПЪТЯТ КЪМ СЦЕНАТА И КОМ ЕКРАНА"

Научен ръководител: проф. д-р Йоана Спасова-Дикова

Докторантът Димитър Маринов има богат творчески опит в областта на театъра, киното и предявителката дейност.

Дисертацията "Пътят към сцената и към екрана" е обобщение на този опит, обобщен в Методология за овладяване на актьорското изкуство чрез индивидуален творчески подход. Дисертацията е структурирана в четири глави, всяка една посветена на отделен аспект от изграждането на актьора.

Има много различни методи, използвани от актьорите. Въпреки че никой не е непременно "по-добър" от другия, всеки от тях има свои собствени достойнства и цел. Класическа актьорска игра.

Един метод на действие не е непременно по-добър от друг. Всеки има свои собствени предимства и може да е по-подходящ за определен персонаж или среда. Всеки актьор е различен и може да предпочита определен метод пред други в зависимост от подхода си към актьорската игра. Често е най-добре да комбинирате елементи от множество актьорски техники и да видите какво работи най-добре за ситуацията.

За да приложи актьорските методи на практика ефективно и ефикасно, актьорът трябва да усъвършенства различни драматични техники, за да предаде това, от което се нуждае. Тези техники включват глас, движение, импровизация и пространствено осъзнаване. Това са основни умения за всеки актьор и, когато се комбинират с правилното използване на актьорски методи, ще подобрят характеристиките и представянето.

Една от основните тези, които застъпва Маринов в своята дисертация и своята методология е премахването на доминацията на ментора и учителя, като основен фактор в изграждането на актьора.

Маринов застъпва тезата, че талантът е даденост и за неговото развитие трябва да си даде достатъчно свобода при обучението, което да даде възможност на бъдещият актьор да разви потенциала си, да изгради онези умения, които ще го направят успешен актьор.

Изграждането на успешен актьор, Маринов вижда не само в усвояването и усъвършенстването на актьорски техники и похвати, а и в цялостното му изграждане като личност със свои морални и естетически ценности.

Методологията на Маринов се базира на теоретичните подходи и принципни на найзначителните имена в тази област, към които докторантът внася своя опит както като актьор, така и като преподавател. Методологията му е изпитана на практика в редицата майсторски класове и уркшопи, които Маринов е провел както в чужбина, така и в България. Изграждането на млад талант до професионален актьор е дълъг и непрестанен процес, който изисква постоянство, индивидуален подход и подкрепа.

Умението да наблюдава, Маринов определя като една от тайните за успеха на актьора. Заобикалящата действителност, поведението на околните, емоционални изражения, поведения, жестове и физиономии, зареждат актьорът с необходимия материал е и са непрестанен извор от знания и умения, които актьорът трябва да притежава.

Първата глава отделя внимание на индивидуалната подготовка на актьора

За да приложи актьорските методи на практика ефективно и ефикасно, актьорът трябва да усъвършенства различни драматични техники, за да предаде това, от което се нуждае. Тези техники включват глас, движение, импровизация и пространствено осъзнаване. Това са основни умения за всеки актьор и, когато се комбинират с правилното използване на актьорски методи, подобрят характеристиките и представянето.

С течение на времето, актьорът работи за разширяване на границите на своя Кръг на компетентност.

Физиката на един актьор е също толкова важна, колкото и гласът му. Това осигурява допълнително измерение на неговия характер, което не може да бъде предадено с думи. Това може да бъде толкова просто, колкото как ходят или стоят, или как физически реагират на други герои чрез изражение на лицето или зрителен контакт (или липса на такъв).

Контролът на тялото предпазва актьорът от действия свързани с неувереност, несигурност, смущение или друга вредна емоция.

Въображението е и мостът между актьора и героя.

Изграждането на творческо въображение е процес на съвместяване на реално съществуващи действия и емоции, пресъздадена по нов творчески път. Чрез различни техники, които Маринов предлага се изгражда умението в актьора да изгражда и обогатява творческото си въображение.

Докторантът подчертава, че то трябва да се базира на познати на зрителя средства, които актьорът на интерпретира според художествената форма.

Според Маринов "Творческото въображение трябва да е целенасочено и целесъобразно".

Подготовката на актьора трябва да развива естествения и интуитивен талант, въображение, спонтанност и интелигентност на актьора.

Творецът трябва да развива естествените си способности, докато се учи ясно да възприема въображаемия свят и да взаимодейства с него. Превръщайки невидимото във видимо, актьорът създава и изразява в изкуството си съзнателната си визия за живота.

Важен елемент при работата върху въображението е сетивна памет: Упражненията за сетивна памет насърчават актьорите да използват всичките пет сетива, за да си припомнят физическите усещания от паметта си. Упражненията за сетивна памет са предназначени да тренират фокуса на актьорите върху стимулирането на чувствата, за да създадат богати реакции на сцена или декор.

Една от под главите е посветена на Емоционална и сетивна памет

В паметта протичат три ключови процеса:

Кодиране: Това е първоначалният процес, при който информацията се трансформира във форма, която мозъкът може да съхрани. Това се случва, когато възприемаме нещо, независимо дали чрез сетивата, емоциите или мислите.

Съхранение: След като информацията е кодирана, тя се съхранява в различни системи за памет, които могат да бъдат краткосрочни (за незабавна информация) или дългосрочни (за продължително съхранение).

Извличане: Това е процесът на достъп до съхранена информация, когато е необходимо. Лекотата, с която нещо се запомня, зависи от това как е било кодирано и съхранено.

Какво е сензорна памет?

Сетивната памет позволява да съхраняваме впечатленията от информация, предоставена от сетивата ни, след като възприемем стимул, дори ако той е изчезнал.

Това, което наричаме емоционална памет, обаче са неща, които не се променят, дори и да минават години, те функционират, но по различен начин. Емоционалната памет няма период – Тя не зависи от времето.

Маринов пише "Всеки, който се е решил да поеме в актьорството, трябва да промени визуалното си възприятие за живота, не само сетивно, но и емоционално".

Предложените упражнения са насочени към Емоционална и сетивна памет, за да може бъдещият актьор да "управлява " емоционалната си памет, да изгражда умения да съхранява преживявания, провокации – и положителни, и отрицателни емоции.

Действието е центърът на театралното събитие: актрисата или актьорът е човекът, който влага тялото и прави драматичния текст жив. Чрез своите действия актьорите и актрисите превръщат сцената във фикционално пространство, а собствените си тела – в герои. Те са едновременно инструменти и инструменталисти.

Втората глава разглежда въпроса за партньорството.

Голяма част от обучението ни за актьори се върти около партньорството. Добрият актьор е добър партньор на сцената.

За да се свърже истински с партньора си на сцената, е наложително актьорът да се освободи от самосъзнаването. Това означава да планира всички възможни сценарии и след това, най-важното, да се освободи от тях. Да изчисти напълно ума си от тези предубеждения.

Важна част от подготовката в тезата на Маринов е съсредоточаването на цялото си внимание върху партньора, като реагира на височко, което партньорът му подава, но да остане верен на изградената линия на поведението си. Най-малката промяна в поведението на един партньор предизвиква и налага съответната промяна в поведението у другия или другите.

Този процес изисква практика и голямо самообладание. Наличието на надеждна рутина за подготовка, която помага за концертиране и интернализиране начина на мислене на героя, това е ключът към това актьорът да останете "в зоната" и да постигне искрено и отдадено изпълнение. Този подход позволява да прецените кога сте наистина има връзка с партньора си и кога не.

Маринов предлага серия от упражнения, които да изградят у бъдещите актьори умения и рефлексии за бъдещата им работа с партньорите на сцената.

Езикът на тялото е вид невербална комуникация, която разчита на движения и позиции на ръцете, лицето и тялото, за да споделя съобщения - Движения на ръцете, изражения на лицето, движения, позиции и използване на пространството на тялото.

Тонът на гласа и езикът на тялото предават на другите толкова или повече значение, отколкото съдържанието на нашата реч", казва актьорът, лекар и изследовател на езика на тялото Алексис Дел Векио.

Езикът на тялото може да бъде фин, но силен, тъй като може да допълва, подкрепя или дори да противоречи на вербално послание. Жестовият език е друга форма на невербална комуникация, която използва стандартизирани движения и граматически структури за споделяне на съобщения.

Съществен елемент от обучението в партниране ,докторантът отделя слушането. Това за него е тайната на актьорското майсторство в партнирането.

Партниране с думи е друг важен етап от обучението на актьора.

Маринов цитира Станиславски "Актьорът се пласира в пространството с тялото си и звучи с гласа си.".

Анализира техника на говора и правила в разговорната реч от живота / те са обект на специално обучение в актьорската професия/, а направи аналогия между житейския начин на разговаряне и актьорския сценичен говор – общуване.

Третата глава е разглежда обучението на актьора в киното.

Подготовката е от решаващо значение, когато става въпрос за екранно изпълнение. Това не означава просто запомняне на репликите на диалога, а по-скоро задълбочаване в текста и отговаряне на всички възможни въпроси, които възникват, без да се прибягва до измисляне.

От решаващо значение е актьорът да е наясно със заобикалящата го среда, за да може да използва правилно пространството. Тяхното пространство може да се състои от ограничена сцена, други актьори, реквизит и декори, както и фиксирани позиции на снимките на камерата и осветлението.

Колкото повече опит придобива актьора, толкова повече ще разбира собствения си актьорски тип и може да види модел в ролите, които получава.

Често се виждат актьори, които играят подобни герои в няколко филма, което работи добре за много хора. Ако сте по-заинтересовани да развиете диапазона си като актьор, опитайте да се явите на прослушване за различни жанрове и за роли извън зоната ви на комфорт.

Когато се подхожда към нов текст за екрана, се търсят ключовите моменти и моменти, в които героя променя намеренията си значително. След това се

идентифицират повтарящи се модели на поведение на героя и се разглежда "преходната линия", което означава мисловните процеси, които могат да се проследят.

За по-вярно представяне на искрената цел на характера Станиславски помага на актьора, като установява личната си концепция за "магическото ако".

Маринов развива идеята "За да си помогне да свърже характера със себе си, актьорът трябва винаги да се запитва: "Какво би било, "ако" това се случи на мен?" Доколко характерът на герой е близък да актьора, който не само да изобразява характера, но да го пресъздава.

Актьорството пред камера изисква специфичен набор от умения, които могат да бъдат усъвършенствани чрез всеотдайна практика, остро наблюдение и практически опит.

Маринов пише : "За да се научите – трябва първо да се отучите! Да започнете като отначало с нова нагласа, нова мисъл, ново разбиране, нова техника. Нов вид актьор – в нова кройка! "

Докторантът отделя внимание на кастига, който да актьора често се възприемат като изнервящи и стресиращи преживявания, но те могат да бъдат и невероятно овластяващи и вълнуващи. Кастига дават възможност на актьорите да покажат своите таланти и потенциално да получат роля в проект, независимо дали е филм, телевизионно шоу или театрална продукция. Процесът на прослушване обаче може да бъде донякъде загадка за тези, които са нови в индустрията. Разбирането на тънкостите на прослушването може да помогне на актьорите да се чувстват по-подготвени и уверени, когато дойде време да застанат пред кастинг директорите.

Първата стъпка театралния актьор към екрана, според Маринов ,е да се приеме такъв какъвто го вижда камерата. Обучение в нова кройка.

Има много различни методи, използвани от актьорите. Въпреки че никой не е непременно "по-добър" от другия, всеки от тях има свои собствени достойнства и цел Приемам приносите на Димитър Маринов.

Най-важните са:

Анализа на различните методи на обучение на актьорите.

Методология за овладяване на актьорското изкуство чрез индивидуален творчески подход базиран на професионалния му опит като актьор и педагог.

Големият брой предложени упражнения за различните етапи от обучението на актьора. Димитър Маринов предлага една задълбочена работа, който освен теоретични приноси има конкретна практическа стойност.

На базата на всичко това предлагам убедено на Научното жури да присъди ОНС ,,доктор" на Димитър Маринов.

27.04.2025

Благоевград

доц. д-р Клавдия Камбурова

SOUTH-WEST UNIVERSITY"NEOPHYT RILSKY" BLAGOEVGRAD FACULTY OF ARTS DEPARTMENT OF TELEVISION, THEATER AND CINEMA ARTS

REVIEW

By Assoc. Prof. Klavdia Kamburova, Faculty of Arts, Southwestern University
"Neofit Rilski", Blagoevgrad,
of the dissertation work of
Dimitar Dimitrov Marinov

on the topic: "The Road to the Stage and to the Screen"
submitted for the acquisition of the educational and scientific degree "doctor"
in the professional field 8.4. Theater and Film Arts,
Scientific specialty "Film studies, film art and television"
Scientific supervisor: Prof. Dr. Ioana Spasova-Dikova

Doctoral student Dimitar Marinov has extensive creative experience in the field of theater, cinema and acting.

The dissertation "The Path to the Stage and to the Screen" is a summary of this experience, summarized in Methodology for Mastering the Art of Acting through an Individual Creative Approach. The dissertation is structured in four chapters, each dedicated to a separate aspect of the development of the actor.

There are many different methods used by actors. While none is necessarily "better" than another, each has its own merits and purpose. Classic acting.

One method of acting is not necessarily better than another. Each has its own advantages and may be more suitable for a particular character or setting. Every actor is different and may prefer one method over another depending on their approach to acting. It is often best to combine elements of multiple acting techniques and see what works best for the situation.

In order to effectively and efficiently apply acting methods in practice, the actor must hone various dramatic techniques to convey what he needs. These techniques include voice, movement, improvisation, and spatial awareness. These are essential skills for any actor and,

when combined with the proper use of acting methods, will improve characterization and performance.

One of the main theses that Marinov advocates in his dissertation and his methodology is the elimination of the dominance of the mentor and teacher as a major factor in the development of the actor.

Marinov advocates the thesis that talent is a given and for its development, one must give oneself enough freedom in training, which will enable the future actor to develop his potential, to build those skills that will make him a successful actor.

Marinov sees the development of a successful actor not only in the mastering and improvement of acting techniques and methods, but also in his overall development as a person with his own moral and aesthetic values.

Marinov's methodology is based on the theoretical approaches and principles of the most significant names in this field, to which the doctoral student contributes his experience both as an actor and as a teacher. His methodology has been tested in practice in the number of master classes and workshops that Marinov has conducted both abroad and in Bulgaria. The development of a young talent into a professional actor is a long and continuous process that requires perseverance, an individual approach and support.

Marinov defines the ability to observe as one of the secrets to the actor's success.

The surrounding reality, the behavior of others, emotional expressions, behaviors, gestures and physiognomies, charge the actor with the necessary material and are a constant source of knowledge and skills that the actor must possess.

The first chapter focuses on the individual preparation of the actor

In order to put acting methods into practice effectively and efficiently, the actor must master various dramatic techniques to convey what he needs. These techniques include voice, movement, improvisation, and spatial awareness. These are essential skills for any actor and, when combined with the proper use of acting methods, enhance characterization and performance.

Over time, the actor works to expand the boundaries of his Circle of Competence.

An actor's physique is just as important as their voice. It provides an extra dimension to their character that cannot be conveyed in words. This can be as simple as how they walk or stand, or how they physically react to other characters through facial expressions or eye contact (or lack thereof). Body control protects the actor from acting out of insecurity, insecurity, embarrassment, or other harmful emotions.

Imagination is also the bridge between the actor and the character.

Building creative imagination is a process of combining real-life actions and emotions, recreated in a new creative way. Through various techniques that Marinov proposes, the actor's ability to build and enrich his creative imagination is built.

The doctoral student emphasizes that it must be based on means familiar to the viewer, which the actor interprets according to the artistic form.

According to Marinov, "Creative imagination must be purposeful and expedient."

Actor training should develop the actor's natural and intuitive talent, imagination, spontaneity, and intelligence.

The artist must develop his natural abilities while learning to clearly perceive and interact with the imaginary world. By turning the invisible into the visible, the actor creates and expresses in his art his conscious vision of life.

An important element in working on the imagination is sensory memory: Sensory memory exercises encourage actors to use all five senses to recall physical sensations from memory. Sensory memory exercises are designed to train actors to focus on stimulating the senses in order to create rich reactions to a scene or set.

One of the sub-chapters is dedicated to Emotional and Sensory Memory

There are three key processes that occur in memory:

Encoding: This is the initial process by which information is transformed into a form that the brain can store. This occurs when we perceive something, whether through our senses, emotions, or thoughts.

Storage: Once information has been encoded, it is stored in various memory systems, which can be short-term (for immediate information) or long-term (for long-term storage).

Retrieval: This is the process of accessing stored information when needed. The ease with which something is remembered depends on how it was encoded and stored.

What is sensory memory?

Sensory memory allows us to store impressions of information provided by our senses after we perceive a stimulus, even if it has disappeared.

What we call emotional memory, however, are things that do not change, even if years pass, they function, but in a different way. Emotional memory has no period – It is not dependent on time.

Marinov writes, "Anyone who has decided to take up acting must change their visual perception of life, not only sensory, but also emotional."

The proposed exercises are aimed at Emotional and sensory memory, so that the future actor can "manage" his emotional memory, build skills to store experiences, provocations – both positive and negative emotions.

The action is the center of the theatrical event: the actress or actor is the person who puts the body in and makes the dramatic text alive. Through their actions, actors and actresses turn the stage into a fictional space, and their own bodies into characters. They are both instruments and instrumentalists.

The second chapter deals with the question of partnership.

Much of our training as actors revolves around partnership. A good actor is a good partner on stage.

In order to truly connect with his partner on stage, it is imperative for the actor to free himself from self-consciousness. This means planning out all possible scenarios and then, most importantly, freeing himself from them. To completely clear his mind of these preconceptions.

An important part of preparation in Marinov's thesis is focusing all your attention on your partner, responding to the cues your partner gives you, but staying true to your established line of behavior. The slightest change in one partner's behavior triggers and forces a corresponding change in the behavior of the other or others.

This process requires practice and great self-control. Having a reliable preparation routine that helps you to practice and internalize the character's way of thinking is the key to staying "in the zone" and achieving a sincere and committed performance. This approach allows you to judge when you are truly connected to your partner and when you are not.

Marinov offers a series of exercises to build future actors' skills and reflections for their future work with partners on stage.

Body language is a type of nonverbal communication that relies on movements and positions of the hands, face, and body to share messages - Hand movements, facial expressions, movements, positions, and use of body space.

Tone of voice and body language convey as much or more meaning to others than the content of our speech," says actor, physician, and body language researcher Alexis Del Vecchio.

Body language can be subtle but powerful, as it can complement, support, or even contradict a verbal message. Sign language is another form of nonverbal communication that uses standardized movements and grammatical structures to share messages.

An essential element of training in partnership, the doctoral student singles out listening. This, for him, is the secret of acting in partnership.

Partnering with words is another important stage in the actor's training.

Marinov quotes Stanislavsky, "The actor places himself in space with his body and sounds with his voice."

He analyzed speech techniques and rules in everyday conversation (they are the subject of special training in the acting profession), and made an analogy between everyday conversation and actor's stage speech - communication.

The third chapter examines the training of the actor in film.

Preparation is crucial when it comes to on-screen performance. This does not mean simply memorizing lines of dialogue, but rather delving into the text and answering all possible questions that arise without resorting to making them up.

It is crucial for the actor to be aware of their surroundings in order to be able to use the space properly. Their space may consist of a limited stage, other actors, props and sets, as well as fixed camera and lighting positions.

The more experience an actor has, the more they will understand their own acting style and be able to see patterns in the roles they are given.

It is common to see actors playing similar characters in multiple films, which works well for many people. If you are more interested in developing your range as an actor, try auditioning for different genres and for roles outside your comfort zone.

When approaching a new script for the screen, look for key moments and moments where the character changes their intentions significantly. Then, identify recurring patterns in the character's behavior and look for the "transition line," which is the thought processes that can be traced.

To more accurately represent the character's sincere purpose, Stanislavsky helps the actor by establishing his personal concept of the "magic if."

Marinov develops the idea "To help connect the character with himself, the actor should always ask himself: "What would it be like, 'if' this happened to me?" How close is the character of a character to the actor, who not only portrays the character, but also recreates it.

Acting in front of a camera requires a specific set of skills that can be honed through dedicated practice, keen observation, and hands-on experience.

Marinov writes: "To learn – you must first unlearn! To start over with a new attitude, a new thought, a new understanding, a new technique. A new kind of actor – in a new cut!"

The doctoral student focuses on casting, which is often perceived as a nerve-wracking and stressful experience for actors, but it can also be incredibly empowering and exciting. Casting gives actors the opportunity to showcase their talents and potentially land a role in a project,

whether it's a film, television show, or theater production. The audition process, however, can

be somewhat of a mystery to those new to the industry. Understanding the intricacies of

auditioning can help actors feel more prepared and confident when it comes time to stand in

front of casting directors.

The first step a theater actor takes to the screen, according to Marinov, is to accept themselves

as the camera sees them. Training in a new way.

There are many different methods used by actors. Although none is necessarily "better" than

the other, each has its own merits and purpose

I accept Dimitar Marinov's contributions.

The most important are:

Analysis of the different methods of training actors.

Methodology for mastering the art of acting through an individual creative approach based on

his professional experience as an actor and teacher.

The large number of proposed exercises for the different stages of the actor's training.

Dimitar Marinov offers a thorough work, which in addition to theoretical contributions has a

specific practical value.

Based on all this, I strongly suggest that the Scientific Jury award the ONS "doctor" to

Dimitar Marinov.

27.04.2025

Blagoevgrad

Assoc. Prof. Dr. Klavdiya Kamburova